

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zrównoważonym rozwoju miast zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych

Lp.	Jednostka redakcyjna (np. numer artykułu)	Organ zgłaszający uwagę	Treść uwagi	Stanowisko Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej
Projekt ustawy				
	Uwaga ogólna – założenia projektu		Z punktu widzenia ustrojowego można odnieść wrażenie, że projekt tworzy niejako czwarty poziom samorządu terytorialnego – zlokalizowany co do zasady między gminami a powiatami (jedynie w przypadkach obszarów metropolitalnych między powiatami a województwami), a jednocześnie opierający swoje funkcjonowanie na odpowiednim stosowaniu przepisów ustawy o samorządzie województwa. Abstrahując do problemów jakie rozwiązanie takie budzi w kontekście ograniczeń ustrojowych wynikających z Konstytucji RP, ewentualnych sporów kompetencyjnych, odpowiedzialności za realizację zadań publicznych, należałoby się raczej zastanowić nad tym, czy tańszym i skuteczniejszym sposobem na osiągnięcie celów przewidzianych w ustawie nie byłoby po prostu wzmocnienie samorządu powiatowego oraz ewentualnie wprowadzenie dodatkowych mechanizmów współpracy pomiędzy miastami na prawach powiatu tzw. powiatami obwarzankowymi.	
	Tytuł ustawy	Związek Powiatów Polskich	Zauważamy, że zarówno treść, jak i filozofia Projektu, dotyczą tak naprawdę nie stricte miast, ani nawet obszarów bezpośrednio przyległych do granic	

			administracyjnych gmin miejskich, co terenów, które można określić jako obszary funkcjonalne miast. Proponujemy zmianę tytułu na „o zrównoważonym rozwoju obszarów funkcjonalnych miast”, ewentualnie „o polityce miejskiej”. Zgodnie z siatką pojęciową polityka miejska obejmuje również kwestie związane z obszarami funkcjonalnymi miast.	
	Art. 1 ust. 1 pkt 3	Związek Powiatów Polskich	Z dalszych przepisów ustawy wynika, że określa ona formy współpracy JST, które nie ograniczają się wyłącznie do prowadzenia polityki miejskiej. Treść art. 1 winna korespondować z dalszymi przepisami ustawy.	
	Art. 5	Związek Powiatów Polskich	Przepis wydaje się zbędny ze względu na fakt, że praktycznie nie niesie z sobą żadnego waloru normatywnego.	
	Art. 7 ust. 1 i 2	Związek Powiatów Polskich	Projekt ustawy pomija problematykę trybu wystąpienia gminy należącej do związku rozwojowego z tego związku pozostawiając to materii statutowej (art. 10). W związku z tym pojawia się pytanie czy gmina ma możliwość wystąpienia ze związku rozwojowego w sytuacji, gdy wiązałoby się to ze złamaniem zasady ciągłości przestrzennej określonej w art. 7.	
	Art. 7 ust. 1 w zw. z ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Potrzeba wyjaśnienia, czy wobec brzmienia tych przepisów do związku rozwojowego może należeć	

			powiat, jeśli żadna z jego gmin do związku nie przystąpiła. Widzimy tu możliwość dwóch interpretacji.	
	Art. 7 ust. 2 pkt 2	Związek Powiatów Polskich	Przepis ten wymaga przemyślenia, zarówno na poziomie legislacyjnym (tekstu), jak i założeń. O ile jest jasne, że gmina która nie ma styczności z jednostkami należącymi do związku rozwojowego nie może wejść w jego skład (przypadek opisany w pkt 1) to wskazany przepis wskazuje, że gmina mająca styczność z gminami wchodzącymi w skład związku rozwojowego nie będzie mogła do niego przystąpić tylko dlatego, że domykałoby to pierścień wobec innej jednostki. Szczególny problem pojawi się, gdy będzie to dotyczyło dwóch jednostek i konieczne będzie ustalenie, która z nich wejdzie w skład związku rozwojowego, a która nie.	
	Art. 7 po ust. 3		Należy dodać przepis gwarantujący powiatowi, którego wszystkie gminy wchodzą w skład związku rozwojowego przystąpienie do tego związku, jeśli tylko wyraża taką wolę. Obecny kształt ustawy dopuszcza tworzenie konkurencyjnych względem powiatu form realizacji zadań publicznych należących do powiatu.	
	At. 10 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Należy wskazać, że w obecnym kształcie przepisu odrębną opinię do projektu statutu musiałby wydać organ stanowiący i organ wykonawczy. Nie jest jasne czy taki był zamiar projektodawców.	

	Art. 11	Związek Powiatów Polskich	Być może należałoby rozbudować przepisy dot. przystępowania związków rozwojowych do stowarzyszeń tak aby uniknąć wątpliwości w zakresie ustalania prawa głosu albo w ogóle zrezygnować z tego zapisu. W doktrynie przyjmuje się, że zgodnie z zasadą demokracji wewnętrznej wszyscy członkowie stowarzyszenia mają równe głosy. Z istoty stowarzyszenia wynika niedopuszczalność przyznania niektórym członkom lub grupom członków innej ilości głosów, niż pozostałym; wyraża się ona w formule „jeden członek - jeden głos”. Równość głosów na walnym zebraniu członków jest podstawowym przejawem równości członków korporacji demokratycznej (P. Suski [w:] Komentarz do ustawy - Prawo o stowarzyszeniach [w:] Stowarzyszenia i fundacje. Komentarz, wyd. IV, Warszawa 2011, art. 11.). Stosując tę zasadę w przypadku stowarzyszeń zrzeszających poszczególne JST i związki rozwojowe może dojść do sytuacji nadreprezentacji prawa głosu (w przypadku, gdy samorządy są jednocześnie członkami stowarzyszenia i członkami związku rozwojowego) albo przeciwnie (w przypadku, gdy np. 5 gmin tworzyłoby związek rozwojowy, który miałby prawo jednego głosu i jednocześnie żadna nie byłaby samodzielny członkiem stowarzyszenia).	
	Art. 12	Związek Powiatów Polskich	W przywołanych rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady nie ma literalnie mowy o „instrumencie rozwoju terytorialnego” – co sugerowałoby brzmienie przepisu. Jest tam mowa o narzędziach/formach wspierających zintegrowany	

			rozwój terytorialny. Odrębną kwestią jest sens tego przepisu.	
	Dział 2 rozdział 2	Związek Powiatów Polskich	Sposób opisu utworzenia związku rozwojowego jest niekonsekwentny. W szczególności w przypadku tworzenia związku od zera następuje powołanie związku, który nie ma jeszcze przyjętego statutu, a mimo to ma już zacząć działać – w szczególności odbyć posiedzenie zgromadzenia i podjąć decyzję w sprawie zatwierdzenia statutu w trybie określonym w tymże statucie. Całość przepisów wymaga wnikliwego przeanalizowania pod kątem kompletności poszczególnych ścieżek, jak również zachowania systematyki aktu prawnego – przykładowo art. 9 i art. 10 ust. 3-5 dotyczą tworzenia związku i jako takie powinny się znaleźć w rozdziale 2, a nie pierwszym – tak jak do tej pory. Przy okazji zwracamy uwagę, że art. 10 ust. 5 mówi o uchwalaniu projektu, a nie statutu na pierwszym zgromadzeniu. Wprowadza to zamieszanie interpretacyjne – czy projekt opracowuje Pełnomocnik i przedstawia go we wniosku do administracji rządowej oraz czy zgromadzenie może działać wcześniej niż powstanie związku.	
	Art. 15 ust. 4	Związek Powiatów Polskich	Wniosek powinno się kierować bezpośrednio do ministra, a wojewodę tylko informować o tym fakcie. Nie ma powodu, aby wniosek o powołanie związku składać do wojewody, skoro on ma tylko niezwłocznie przekazać do ministra ds. rozwoju regionalnego. Ustawodawca nie przewiduje choćby opiniowania tego projektu przez wojewodę.	

	Art. 15 ust. 6	Związek Powiatów Polskich	Zawarte jest odwołanie do “art. 7 ust. 1-4 i 6”. W art. 7 brak jest ust. 6.	
	Art. 16 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Zaproponowane rozwiązanie jest kuriozalne i to na kilku poziomach. Możliwość przekształcenia dotychczasowych związków międzygminnych/powiatowo-gminnych w związek rozwojowy nie jest ograniczona wyłącznie do związków zintegrowanych inwestycji terytorialnych, lecz również realizujących wszelakie zadania publiczne, np. będących organizatorami publicznego transportu zbiorowego. Jak w takim razie wyobrazić sobie „wystąpienie ze skutkiem natychmiastowym” z dotychczasowego związku. I względem czego jest liczona ta natychmiastowość – wyrażenia opinii? Odrębną kwestią jest zastrzeżenie, że taki skutek występuje „o ile nie narusza to zasady ciągłości przestrzennej związku rozwojowego” – czy w takim przypadku jednostka, która nie chce być w związku rozwojowym zostanie do niego przymusowo wcielona? Nie zostało opisane postępowanie, odnoszące się do sytuacji gdy zasada ciągłości przestrzennej zostanie naruszona.	
	Art. 16 ust. 4	Związek Powiatów Polskich	Rozwiązanie jest niespójne z mechanizmem przekształcenia istniejącego związku. Na usprawiedliwienie autorów należy wskazać, że analogiczny błąd występuje w przypadku związków powiatowo-gminnych. Jeśli mechanizm dotyczy przekształcenia istniejącego związku to oznacza, że w	

			sposób naturalny ma on wszelkie prawa i obowiązki dotychczasowego związku; jeśli natomiast jest mowa o wstąpieniu we wszelkie prawa i obowiązki dotychczasowego związku to musimy mieć nowy podmiot, który na zasadzie sukcesji uniwersalnej przejmuje prawa innego podmiotu.	
	Art. 16 ust. 4 i 5	Związek Powiatów Polskich	Jeżeli przez zapis ust. 4 należy rozumieć, że z dniem utworzenia związku rozwojowego ZIT przestaje istnieć, a w jego prawa i obowiązki wstępuje związek rozwojowy, to co w sytuacji gdy gmina należąca do tej pory do ZIT nie chce przystąpić do związku rozwojowego, ponieważ nie chce wchodzić w prawa i obowiązki związku rozwojowego? Czy w ten sposób niektóre gminy nie zostaną wykluczone? Warto byłoby przeanalizować sytuację, w której gmina należąca dotychczas do ZIT-u, nie chce przynależeć do związku rozwojowego. Czy w ten sposób wiele gmin nie zostanie wykluczonych?	
	Art. 17 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Przepis powinien odnosić się również do sytuacji zmiany granic związku rozwojowego związanej ze wstąpieniem do niego nowej/dodatkowej jst. W takiej sytuacji strategię, inne akty polityk publicznych oraz akty prawa miejscowego także powinny zachowywać moc na obszarze związku rozwojowego. Ewentualne odmienności/okres przejściowy lub potrzebę ich akceptacji należy rozważać tylko dla nowej jednostki, ale nie dla całego związku rozwojowego.	
	Art. 18 i art. 19 ust. 1 pkt 3	Związek Powiatów Polskich	Procedura likwidacji związku jest opisana dosyć skąpo. Zwracamy jednak uwagę, że ustawa przyznałaby nieproporcjonalnie duże uprawnienie organowi	

			wykonawczemu miasta centralnego – w zasadzie to od wyłącznej woli miasta centralnego zależy trwanie związku, choćby wszystkie jednostki dookoła chciały jego rozwiązania. Może to powodować, że nastąpi seria rozłożonych w czasie wystąpień ze związku, przez co stanie się on nieefektywny.	
	Art. 19 ust. 2 pkt 1	Związek Powiatów Polskich	Zastosowanie tak sformułowanej wytycznej do wydania do rozporządzenia nie jest jasne. Nie wiadomo czy istnienie innych form współpracy ma być warunkiem pozytywnym (wskazując na potrzebę ściślejszego ustrukturyzowania i zacieśnienia integracji jednostek) czy negatywnym (jednostki już sobie radzą) utworzenia związku rozwojowego.	
	Art. 19 ust. 2 pkt 5	Związek Powiatów Polskich	Uwaga dotyczy pkt 5 „przesłanki, o których mowa w art. 7 ust. 3, 4 i 6” – art. 7 nie zawiera ustępu 6.	
	Art. 19	Związek Powiatów Polskich	Brakuje stwierdzenia co się dzieje, jeśli Rada Ministrów nie chce wydać takiego rozporządzenia – np. decyzją polityczną nie podejmuje tematu. Czy ma podstawę do odmowy (wtedy powinno to przybrać formę decyzji lub innego aktu z zakresu administracji, która pozwoli poddać zasadność takiej odmowy kontroli sądowoadministracyjnej) czy samo złożenie poprawnego wniosku obliguje ją do powołania związku? W założeniach do projektu, przepis przewidywał termin 3 miesięcy na wydanie takiego rozporządzenia (choć bez skutków dotyczących braku jego wydania, na co zwracaliśmy uwagę). Teraz nie jest pewne czy rząd może taki wniosek „mrozić”, co nie	

			powinno mieć miejsca, by nie trzymać wnioskujących samorządów w niepewności. Zwracamy też uwagę, że sztywna data 1 stycznia, o której mowa w ust. 3, na utworzenie, reorganizację lub likwidację związku może nie być odpowiednio długa do przeprowadzenia takich działań, jeśli rozporządzenie Rady Ministrów zostanie wydane pod koniec roku.	
	Art. 21	Związek Powiatów Polskich	Z uwagi na regulacje zawarte w dalszych przepisach ustawy (m.in. możliwość prowadzenia/przejęcia prowadzenia centrów usług społecznych) konieczne jest uregulowanie zasad realizacji zadań zleconych samorządom z zakresu administracji rządowej, w tym trybu przepływu środków z dotacji celowych na zadania zlecone (art. 68 jest w tym zakresie niewystarczający)	
	Art. 22	Związek Powiatów Polskich	Art. 22 projektu określa katalog zadań własnych związku rozwojowego. Po pierwsze katalog ten jest określony w bardzo ogólny, co może powodować problemy w zakresie właściwości przede wszystkim na linii gmina (potencjalnie także powiat) – związek rozwojowy, z uwagi na wynikającą z ustawy o samorządzie gminnym zasadę domniemania kompetencji oraz brzmienie proponowanego art. 22 ust. 1. Dla uniknięcia tego typu problemów być może warto byłoby zastosować podobny zabieg legislacyjny jak w ustawie o samorządzie powiatowym, gdzie wskazano, że powiat wykonuje zadania określone ustawami. Innymi słowy w przepisach szczególnych	

			musi być wyraźnie określony katalog zadań, w których właściwy jest związek rozwojowy.	
	Art. 22 ust. 1		Przepis jest niespójny z innymi przepisami w ustawie. Przykładowo w ust. 2 pkt 2 jako zadanie związku rozwojowego zostaje wskazane koordynowanie kierunków rozwoju edukacji. Koordynowanie jest działaniem władczym, więc z samej swojej natury narusza ono zakres działania gmin i powiatów w granicach związku rozwojowego – albo po prostu jest niewykonalne.	
	Art. 22 ust. 2 pkt 5	Związek Powiatów Polskich	Czy opiniowanie organizacji ruchu określone w tym punkcie jest tożsamym działaniem z tym określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem? Jeśli tak, wydaje się to bardzo nadmiarowe i skomplikowane dla związku rozwojowego.	
	Art. 23 ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Sugerujemy przeredagować albo znacząco rozszerzyć ten przepis. Obecne brzmienie jest co najmniej niejasne. Ust. 1 przesądza, że katalog zadań powierzonych, sposób ich wykonywania oraz zasady rozliczeń za ich wykonanie (poprzez część zmienną składki rocznej) określa statut. Sugerowałoby to, że w statucie musi się znaleźć konkretny katalog realizowanych zadań. Z drugiej strony ust. 2 wskazuje, że powierzenie zadań następuje na podstawie zgodnych uchwał organów stanowiących zainteresowanych podmiotów (czyli chyba jednostki samorządu i zgromadzenia związku rozwojowego).	

			Możliwość ta nie jest jednak ograniczona wyłącznie do katalogu z ust. 1. Oznacza to, że albo każdorazowo ma następować aktualizacja statutu, albo też statut ma przewidywać teoretyczny zakres zadań – wypełniany dopiero wraz z podjęciem odpowiednich uchwał. W takim przypadku jest dalece wątpliwe, czy w statucie uda się ustalić zasady rozliczeń. Co więcej – użyte sformułowanie wydaje się niefortunne. Wydaje się, że określenia wymaga algorytm wyliczenia części zmiennej składki rocznej, a nie jej konkretna wysokość.	
	Art. 23 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Uwaga porządkowa: powinno się zamienić kolejnością ust. 1 i 2 - najpierw byłoby powierzenie, a później jego potwierdzenie przez związek w statucie. Katalog zadań będą określały uchwały gmin, a statut określi sposób wykonania i rozliczenia majątkowe.	
	Art. 24 ust. 1 pkt 2	Związek Powiatów Polskich	Mimo naszej uwagi merytoryczno-systemowej utrzymano błędną terminologię starosty jako zespólnego organu administracji rządowej. Ponadto, zaproponowana w przepisie konstrukcja byłaby dopuszczalna pod warunkiem, że obszar terytorialny związku rozwojowego pokrywałby się z obszarem działania organu. Zwracamy również uwagę, że w obecnym stanie prawnym jedyną inspekcją zespólną na poziomie powiatowym jest inspekcja nadzoru budowlanego. Funkcje organu w takim przypadku pełni powiatowy inspektor nadzoru budowlanego a nie starosta. Nie wiadomo, jak miałoby wyglądać zawarcie porozumienia, o którym mowa w projektowanym	

			przepisie w kontekście art. 86 ustawy Prawo budowlane.	
	Art. 25 – uwaga ogólna	Związek Powiatów Polskich	Duże wątpliwości budzi idea powierzania zadań własnych związku rozwojowego jednej z jednostek samorządu terytorialnego wchodzącej w jego skład. Rozwiązanie to może prowadzić do powstawania związków – wydmuszek, których celem jest jedynie pozyskiwanie środków na realizację zadań – zwykle przez miasto centralne. Już obecny stan prawny przewiduje możliwość realizacji przez jedną z jednostek samorządu terytorialnego zadań innej jednostki – narzędziem temu służącym są porozumienia. Konstrukcja, w której tworzony jest związek rozwojowy po to tylko, aby przekazał swoje zadania miastu centralnemu – pozbawiając tym samym w praktyce decyzyjności pozostałe jednostki samorządu terytorialnego jest nieakceptowalna.	
	Art. 25 ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Niezależnie od uwagi do ogólnej uwagi art. 25, jeżeli w projekcie pozostanie możliwość powierzania zadania do realizacji jednej z JST to konsekwentnie powinno to obejmować również zadań powierzonych i zadań, których mowa w art. 24. Należałoby zatem skreślić słowo „własne”.	
	Art. 25 ust. 2 pkt 2	Związek Powiatów Polskich	Sugerujemy skreślić ten przepis. Na etapie prac nad statutem nie zawsze będzie możliwe ustalenie zasad dokonywania rozliczeń. Przy takim brzmieniu przepisu	

			(zastrzeżenie uregulowania zasad rozliczeń w statucie związku), nie będzie możliwe uszczegółowienie tych zasad w uchwale albo w odrębnym porozumieniu.	
	Art. 25 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Z przepisu powinno wynikać, że szczegółowe zasady realizacji zadania związku określa albo uchwała, o której mowa w tym przepisie albo odrębne porozumienie. W obecnym brzmieniu (z uwagi na zasadę działania organów stanowiących JST na podstawie i w granicach prawa) zakres przedmiotowy uchwały ogranicza się wyłącznie do wyrażenia zgody na powierzenie JST realizacji zadań własnych związku rozwojowego bez możliwości dookreślenia jakichkolwiek szczegółów tej współpracy.	
	Dział 2 – Rozdział 4	Związek Powiatów Polskich	Ustawa powinna wprowadzić możliwość pracy organu wykonawczego i powoływanych komisji z wykorzystaniem środków komunikacji na odległość.	
	Art. 28 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Po raz drugi sygnalizujemy, że zaproponowany przepis jest wyrazem trendu do minimalizacji znaczenia organów stanowiących poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego – mimo że zgodnie z Europejską Kartą Samorządu Lokalnego to właśnie zgromadzenia stanowią istotę samorządu. Jest to tym istotniejsze, że w zakresie właściwości zgromadzenia znajduje się podejmowanie decyzji rozwojowych, które mogą pozostawać w sprzeczności z wolą organów stanowiących poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego.	

	Art. 29 – uwaga ogólna		Katalog spraw przypisanych do wyłącznej właściwości zgromadzenia jest niespójny z pozostałymi przepisami ustawy. Przykładowo – zadaniem własnym związku rozwojowego jest integracja publicznego transportu zbiorowego, a nie jego organizowanie. Jednocześnie art. 29 ust. 1 lit. d przesądza o wyłącznej właściwości zgromadzenia do uchwalania planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego – która może mieć miejsce dopiero w przypadku powierzenia zadań z zakresu organizacji transportu przez poszczególne jednostki samorządu.	
	Art. 29 pkt 3	Związek Powiatów Polskich	Skreślić słowo „fundacji”. Przepis jest wzorowany na ustawach samorządowych, należy zauważyć jednak, że w art. 45 ustawy o finansach publicznych wskazano, że ze środków publicznych nie można tworzyć fundacji na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.	
	Art. 29 pkt 4 w zw. z art. 30 ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Przepisy są napisane w sposób, który nie pozwala jasno określić zakresu kompetencji zgromadzenia związku rozwojowego w stosunku do poszczególnych JST. Przede wszystkim nie wiadomo czy i w jakim zakresie uchwały harmonizujące będą wiązały samorządy – obecne brzmienie projektu sugeruje, że uchwały te będą niejako władczą formułą działania związku w stosunku do członków w kontekście konkretnych zadań publicznych, co budzi wątpliwości systemowo-konstytucyjne (kwestia podległości). Nie jest też jasne czy będą mogły odnosić się do zadań	

			innych niż zadania własne lub powierzone związkowi rozwojowemu. W naszej ocenie przepis narusza zasady przyzwoitej legislacji.	
	Art. 29 pkt 7 w zw. z art. 30 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Przepisy są napisane w sposób, który nie pozwala jasno określić zakresu kompetencji zgromadzenia związku rozwojowego. W szczególności w przepisie posłużono się nieostrymi pojęciami, takimi jak „usprawnienie działań” czy „optymalizacja wykorzystania zasobów publicznych”. Podobnie jak w przypadku poprzedniej uwagi, nie wiadomo czy uchwały będą mogły odnosić się do zadań innych niż zadania własne lub powierzone związkowi rozwojowemu.	
	Art. 29 pkt 8	Związek Powiatów Polskich	Projekt stanowi, że do wyłącznej kompetencji zgromadzenia związku rozwojowego należy „ustalanie standardów dostępności oraz jakości usług społecznych”. Pojęcie to może być mylące, ponieważ jest bardzo zbliżone do „gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej”, o których mowa w art. 13f ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Należy jasno rozgraniczyć oba pojęcia (poprzez zmianę nazwy pojęcia lub jasne zdefiniowanie zawartości „standardów”, o których mowa w projekcie ustawy o zrównoważonym rozwoju miast). Odrębną kwestią jest to, że ta wyłączna kompetencja zgromadzenia nie wiąże się z żadnym z zadań własnych związku rozwojowego, co może stanowić problem w praktyce.	

	Art. 31	Związek Powiatów Polskich	Skreślić sformułowanie „ze swego grona”. Należy rozważyć możliwość wskazania przez delegatów na zgromadzenie osób upoważnionych do zasiadania w ich imieniu w komisjach, ewentualnie inny sposób wyboru „komisji problemowych”. Przy obecnym brzmieniu prezydent względnie dużego miasta na prawach powiatu, jeżeli byłby delegatem na zgromadzenie związku gminnego składającego się np. z tego miasta i dwóch/trzech gmin ościennych musiałby osobiście uczestniczyć w posiedzeniach każdej z komisji (z uwagi na wymóg reprezentacji większości populacji).	
	Art. 32	Związek Powiatów Polskich	Wystarczające wydaje się uczestnictwo w komisji rewizyjnej minimum trzech delegatów, nie pięciu.	
	Art. 32 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Wprowadzone ograniczenia sugerują, że pełne ukonstytuowanie się organów związku rozwojowego wymaga uczestnictwa w nim co najmniej kilkunastu jednostek samorządu terytorialnego. Nie jest jasne, czy było to zamierzeniem pomysłodawców.	
	Art. 33	Związek Powiatów Polskich	Sugerujemy skreślenie przepisu. Mamy świadomość, że przepis ten był wzorowany na uprawnieniach radnych zawartych w ustawach samorządowych (te z kolei były wzorowane na uprawnieniach kontrolnych posłów i senatorów), jednak należy zaznaczyć, że występuje różnica pomiędzy funkcjami jakie pełnią radni a delegatami na zgromadzenie związku	

			rozwojowego. Tego typu funkcje powinna pełnić przede wszystkim komisja rewizyjna.	
	Art. 34 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 36	Związek Powiatów Polskich	Podtrzymujemy naszą zasadniczą uwagę z prekonsultacji dotyczącą wagi głosów, a przez to roli jaką będą odgrywać poszczególne jednostki w ramach związków. Proponowane rozwiązanie w praktyce może oznaczać, że wszystkie decyzje są podejmowane wolą miasta centralnego. W przypadku spraw dotyczących powiatów jest to jeszcze bardziej rażące, gdyż nawet przy porównywalnej wielkości jednostek (np. miasta na prawach powiatu i powiatu obwarzankowego) wagi 100% i maksimum 30% daje głos decydujący miastu. Rozwiązanie takie jest niemożliwe do zaakceptowania. Proponujemy jednocześnie, aby była możliwość ustalania w statucie związku rozwojowego bardziej restrykcyjnych zasad głosowania dla wybranego zakresu spraw np. zmiany statutu.	
	Art. 35 ust. 1 pkt 1 i 2	Związek Powiatów Polskich	Zgodnie z zasadą podwójnej większości, aby uchwała została podjęta muszą zostać spełnione dwa warunki (art. 35 ust. 1 pkt 1 i 2). Czy rozważono sytuację, w której pierwszy warunek będzie spełniony, natomiast drugi opisany w pkt 2 nie, w związku z czym, uchwała nie zostanie podjęta? Czy przeanalizowano jak często może mieć miejsce sytuacja, w której warunek wskazany w pkt 1 będzie spełniony, natomiast warunek wskazany w pkt 2 nie? Należałoby przeanalizować sytuację, w której np. jedna /dwie większe liczebnie gminy będą miały zasadniczy/decydujący wpływ na to czy dana uchwała będzie podjęta, czy też nie.	

	Art. 36 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Błędne odwołanie do art. 34 ust. 2 – o ustalaniu liczby ludności mówi art. 35 ust. 2.	
	Art. 36 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	We wskazanym ustępie odniesiono się do art. 34 ust. 2. Wydaje się, że to błędne wskazanie, bowiem należy odnieść się do art. 35 ust. 2	
	Art. 37	Związek Powiatów Polskich	Ustawa powinna regulować status prawny członka organu wykonawczego lub piastuna takiej funkcji. Z projektowanych przepisów generalnie nie wynika czy członkowie organu wykonawczego będą mieli status pracowników samorządowych. W art. 29 jest mowa tylko o kompetencji zgromadzenia do ustalania wynagrodzenia członków organu wykonawczego. Wymogi dla członków organów wykonawczych powinny być co najmniej takie jak dla pracowników samorządowych zatrudnianych na podstawie wyboru (patrz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o pracownikach samorządowych). Jednocześnie należy rozważyć, czy w skład organu wykonawczego mogą wchodzić osoby będące jednoosobowymi organami wykonawczymi bądź członkami kolegialnych organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego. Przy obecnym kształcie przepisów dopuszczalna jest unia personalna prezydenta miasta centralnego i jednoosobowego organu wykonawczego związku rozwojowego – co wydaje się co najmniej niefortunne.	

	Art. 39	Związek Powiatów Polskich	Przepis należy uzupełnić o zdanie drugie, dotyczące upoważnień do załatwiania spraw. „Przewodniczący organu wykonawczego może upoważnić pozostałych członków tego organu, pracowników biura związku rozwojowego, kierownika innej jednostki organizacyjnej związku rozwojowego lub na jego wniosek innych pracowników tej jednostki organizacyjnej do załatwiania w imieniu przewodniczącego organu wykonawczego indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.”.	
	Art. 42 ust. 2 i art. 46	Związek Powiatów Polskich	Zapisy są niewystarczające. Konieczne jest dokonanie zmian w ustawie o pracownikach samorządowych oraz rozporządzeniu o wynagradzaniu pracowników samorządowych.	
	Art. 43 ust. 1 pkt 2	Związek Powiatów Polskich	Wykreślenie słów “zgodnych”. Słowo “zgodnych” sugeruje, że te uchwały powinny mieć to samo brzmienie, a przecież wiadomo, że każda uchwała będzie miała trochę inne brzmienie. W jednej jst postanowi o przekształceniu a w drugiej związek nada nazwę i nowy statut jednostce budżetowej lub zakładowi budżetowemu.	
	Art. 43 ust. 1 pkt 3	Związek Powiatów Polskich	Przepisy o wspólnym prowadzeniu jednostki budżetowej/zakładu budżetowego są niezgodne z ustawą o finansach publicznych, samorządowymi	

			ustawami ustrojowymi, ustawą o pracownikach samorządowych. Nie wiadomo kto w takim układzie miałby wydawać upoważnienia kierownikowi jednostki, ustalać plan wydatków, wykonywać czynności pracodawcy względem kierownika jednostki, na czyją rzecz zaciągane byłyby zobowiązania oraz rozliczny VAT (centralizacja). Na marginesie zwracamy uwagę, że w tym punkcie art. 43 prawdopodobnie zabrakło słowa „zadań” po słowach „związany z realizacją”.	
	Art. 43 ust. 1 pkt 4	Związek Powiatów Polskich	Wykreślenie słów “zgodnych”. Słowo “zgodnych” sugeruje, że te uchwały powinny mieć to samo brzmienie, a przecież wiadomo, że każda uchwała będzie miała trochę inne brzmienie. W jednej związek komunalny postanowi o przeniesieniu praw i obowiązków związku komunalnego na związek rozwojowy a w drugiej związek rozwojowy przyjmie te obowiązki. Analogicznie w przypadku przekształcenia jednostki organizacyjnej, zakładu budżetowego.	
	Art. 44 w zw. z art. 46	Związek Powiatów Polskich	Ponownie zwracamy uwagę, że konieczna jest nowelizacja ustawy o pracownikach samorządowych. O ile w przypadku skarbnika można domniemywać, że byłby on zatrudniany na podstawie powołania, to w przypadku sekretarza nie jest wiadome jaki miałby być jego status. Zwracamy ponadto uwagę, że przyjęcie iż sekretarz byłby powoływany, a nie zatrudniany na podstawie umowy o pracę (tak jak jest obecnie w jednostkach samorządu terytorialnego), powoduje, że nie będą miały do niego zastosowania przepisy rozdziału 2 ustawy o pracownikach samorządowych.	

	Art. 45 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Przepis należy rozszerzyć również o przypadki, o których mowa w art. 10 ustawy o gospodarce komunalnej.	
	Art. 47 ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Pojawia się wątpliwość czy funkcje, o których mowa w przywołanym przepisie ma pełnić sam związek rozwojowy czy jednostka organizacyjna związku rozwojowego. Na przykładzie CUS proponowane brzmienie przepisu jest niespójne z proponowaną w projekcie zmianą art. 8 ust. 1 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.	
	Art. 48	Związek Powiatów Polskich	Podjęcie uchwały z ust. 4 powinno być poprzedzone zgodami poszczególnych samorządów na objęcie ich jednostek wspólną obsługą. Ponadto zwracamy uwagę, że projektowany przepis jest częściowo wzorowany na przepisach o wspólnej obsłudze zawartych w ustawach samorządowych. Przepisy te zostały jednak zmienione ustawą z dnia 23 stycznia 2026 r. o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw. Dla przykładu po wejściu w życie tych przepisów będzie możliwa wspólna obsługa samorządowych spółek prawa handlowego, czego nie przewiduje proponowany projekt.	
	Dział 2 – Rozdział 6 oraz art. 94	Związek Powiatów Polskich	Przepisy o stanowieniu aktów prawa miejscowego przez związek rozwojowy są w naszym przekonaniu niezgodne z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP, a tym samym	

			nie mogą być zachowane w zaproponowanym brzmieniu.	
	Art. 54 ust. 5	Związek Powiatów Polskich	Przepis ten jest niejasny, niespójny z zapisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (w szczególności z art. 6 dotyczącym konsultacji projektów strategii, w tym strategii rozwoju ponadlokalnego) oraz zawiera nadmiarowe regulacje. Proponujemy co najmniej dodanie w tym zakresie odesłania, że „szczegółowe zasady konsultacji są określone w statucie/uchwale Zgromadzenia”. Obowiązek dołączania do raportu protokołów z przeprowadzonych w ramach konsultacji czynności należy uznać za nadmiarowy. Dodatkowo, z przepisu nie wynika jasno jaka powinna być zawartość takiego protokołu – czy protokół ze spotkania powinien zawierać jego stenogram/nagranie? Czy obowiązkowa powinna być lista osób, które uczestniczyły w spotkaniu? Co np. z kwestią ochrony danych osobowych?	
	Art. 58 ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Sugerujemy doprecyzować, że związek rozwojowy nie ponosi odpowiedzialności generalnie za inne osoby prawne. W obecnym brzmieniu przepis stwierdza oczywistość prawną, więc prowokuje do prowadzenia wnioskowania a contrario.	
	Art. 61	Związek Powiatów Polskich	Skreślić „w drodze ustawy”. W przypadku samorządów zdarzają się przypadki przekazywania zadań również w drodze aktów wykonawczych. Odrębną kwestią jest	

			znaczenie tego przepisu, skoro nie ma on umocowania konstytucyjnego.	
	Art. 69 ust. 4	Związek Powiatów Polskich	Zasady i tryb udzielania dotacji powinny być określone w odrębnej od statutu uchwale zgromadzenia.	
	Art. 70	Związek Powiatów Polskich	Zaproponowane dodatkowe finansowanie wynikające z uchwalenia strategii rozwoju ponadlokalnego, czy uchwalenia planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego jest z założenia niesprawiedliwe. Z jednej strony zadaniem związku rozwojowego jest jedynie integrowanie publicznego transportu zbiorowego. Okazuje się jednak, że jeśli zgodnie z katalogiem zadań własnych związek rozwojowy wprowadzi zintegrowany system taryfowo-biletowy to nie otrzyma na to żadnych dodatkowych środków. Jeśli jednak przejmie zadanie organizowania publicznego transportu zbiorowego to wówczas dodatkowe środki dostanie. Idąc dalej - uchwalenie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego przez związek powiatowo-gminny dla określonego terenu pociąga za sobą konieczność sfinansowania realizacji planu ze środków własnych. Jeśli natomiast na tym samym obszarze powstanie związek rozwojowy – otrzyma on dodatkowe finansowanie. Jeszcze bardziej paradoksalnie wygląda sytuacja w przypadku miast centralnych nie będących miastami na prawach powiatu. Choć powiat obsługując komunikacyjnie obszar funkcjonalny miasta	

			powiatowego musi zamknąć się w granicach własnych środków to powołany staraniem miasta centralnego związek rozwojowy na to samo zadanie otrzyma dodatkowe środki.	
	Art. 70 ust. 1 pkt 3 i 4		Zwracamy również uwagę na fakt, że skala zwiększenia środków powinna być zróżnicowana w zależności od tego, czy zintegrowany transport publiczny na danym obszarze obejmuje również transport kolejowy, czy nie. Ten ostatni choć znacząco ułatwia organizowanie transportu to jednocześnie drastycznie podnosi koszty.	
	Art. 71 – uwag ogólna	Związek Powiatów Polskich	Przepisy dot. składek są niejednoznaczne. Ponadto nie uwzględniono uwagi ZPP zgłaszanej na etapie prekonsultacji, by w przypadku powiatów partycypacja była naliczana proporcjonalnie tylko do liczby mieszkańców zamieszkujących gminy z jego terenu tworzące związek rozwojowy.	
	Art. 71 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Obecna regulacja może rodzić problemy techniczno-rozliczeniowe dotyczące np. niemożności zaokrąglenia kwoty sumy potrzebnych składek do pełnych groszy (wartość pochodząca z udziału w PIT może być zakończona nieparzystą liczbą groszy) lub brakiem możliwości jej podziału pomiędzy członków związku rozwojowego w taki sposób, żeby kwota składek przypadająca na każdego z nich była kwotą z pełnymi groszami (ew. suma składek będzie o kilka groszy większa/niższa niż powinna).	

	Dział 3 – rozdział 2	Związek Powiatów Polskich	Nie do końca jest jasne jaki cel miałyby przyjmowanie karty rozwoju. Jeśli ma być to po prostu lista przedsięwzięć do zrealizowania na terenie związku rozwojowego lub miasta centralnego i jego MOF, to nie trzeba do tego dodatkowych procedur. Nie jest pewne czy w karcie rozwoju mają się znaleźć też przedsięwzięcia organizowane i finansowane przez rząd (np. w kontekście średniookresowej strategii rozwoju kraju). Z przepisów nie wynika w jakim zakresie związek rozwojowy/miasto centralne byłby związany treścią tego dokumentu. Wątpliwości budzi również to jakie byłyby skutki niezatwierdzenia karty rozwoju przez poszczególne organy.	
	Art. 76 ust. 2 pkt 4 i 5	Związek Powiatów Polskich	Należy wykreślić wymóg współpracy przy opracowywaniu projektu karty rozwoju ze szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi oraz organizacjami społecznymi. Nie każdy rodzaj przedsięwzięcia, który byłby potencjalnie wskazywany w karcie, wymagałby takiej współpracy. Współpraca taka powinna być fakultatywna a nie obligatoryjna.	
	Art. 76 ust. 3 pkt 2 i art. 77 ust. 2 pkt 2	Związek Powiatów Polskich	Przywołane przepisy są niespójne. Nie jest jasne dlaczego w przypadku istnienia związku rozwojowego projekt karty rozwoju jest akceptowany przez zarząd województwa, a w przypadku braku jego powołania przez sejmik województwa. Proponuje się ujednolicić przepisy i w obu miejscach wpisać zarząd województwa.	

	Art. 78-84	Związek Powiatów Polskich	Uporządkowania wymaga zasada ustalania OPZ i OChIF. Z jednej strony są one wskazywane w strategii. Po jej uchwaleniu wójt bądź organ wykonawczy może wystąpić do rady gminu o podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia obszaru priorytetowego zagospodarowania. W celu uczynienia tego porządku należałoby uporządkować zapisy dotyczące zawartości strategii i zapisać, że w jej ramach można wyznaczyć obszary, na których rada gminy może ustanowić na drodze uchwały OPZ lub OChIF.	
	Art. 80 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Nie jest jasny zapis mówiący o tym, że w obliczeniach chłonności / zapotrzebowania w ramach OPZ obszar związku rozwojowego uwzględnia się jako całość, a nie sumę zapotrzebowania poszczególnych gmin należących do związku. Obliczenia w ramach OPZ, zgodnie z zapisami tego ustępu, bazują na metodyce obliczania chłonności na potrzeby sporządzania planu ogólnego. Ona bazuje z kolei na danych przypisywanych do gmin (oprócz demografii dotyczą one również standardu powierzchni użytkowej mieszkań na jednego mieszkańca). W projekcie ustawy nie ma mowy o tym, że ustalenia OPZ mogą stanowić wyjątek względem ustaleń planów ogólnych gmin w zakresie zapotrzebowania. Zaproponowany zapis jest zatem zbędny, ewentualnie wymaga szerszego wyjaśnienia w uzasadnieniu.	
	Art. 81 ust. 3 i art. 83 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Trudno oprzeć się wrażeniu, że celem wprowadzanych instytucji wyznaczania obszarów priorytetowego zagospodarowania oraz obszarów ochrony istniejących funkcji jest po prostu „skok na kasę”. Wyznaczenie tych terenów wiąże się bowiem w praktyce z samymi korzyściami, bez poważniejszych	

			ograniczeń, np. wyznaczenie obszarów priorytetowego zagospodarowania nie oznacza, że ma nastąpić ograniczenie działań na innych obszarach – tak aby ukierunkować ruch inwestycyjny na dany obszar. W tej sytuacji oba rozwiązania budzą zastrzeżenia.	
	Art. 82 ust. 2	Związek Powiatów Polskich	Propozycja usunięcia tego ustępu. Ma on charakter ogólny a ideowo jest nieprawidłowy, bo sugeruje, że przemysłowy i zdegradowany charakter danych obszarów ma podlegać ochronie.	
	Art. 82 ust. 3 pkt 5 i 6 oraz art. 83 ust. 3 pkt 9 i 10	Związek Powiatów Polskich	Wymaga doprecyzowania, co stanowiłoby punkt odniesienia przy uzgadnianiu przez związek rozwojowy projektów mpzp i dwz.	
	Art. 84	Związek Powiatów Polskich	Przepis jest wewnętrznie niespójny. W ustępie pierwszym jest mowa o „uzgodnieniu” projektów strategii rozwoju gmin przez organ wykonawczy związku rozwojowego, natomiast w ustępie drugim jest mowa o „opiniowaniu” projektów. Proponujemy zmianę zapisu ust. 1 z „uzgadniania” na „opiniowanie”. W chwili obecnej strategii rozwoju gmin nie są uzgadniane z żadnym podmiotem (są opiniowane). Przepis zawarty w ust. 2 jest niespójny w zakresie terminu wyznaczonego na wydanie opinii z analogicznymi regulacjami ustawy o samorządzie gminnym (w szczególności art. 10f ust. 3). Zgodnie z przywołanym przepisem usg Zarząd Województwa ma 30 dni na wydanie opinii o spójności strategii rozwoju gminy/strategii rozwoju ponadlokalnego ze strategią rozwoju województwa. Proponujemy zmianę zapisu projektu ustawy i ujednolicenie terminu na poziomie 30 dni.	

	Art. 85-89 – uwaga ogólna	Związek Powiatów Polskich	Należy przewidzieć dopuszczenie adaptacji przyjętych już planów mobilności dla związku, jeśli obszar związku jest równy lub mniejszy obszarowi, dla którego został już uchwalony plan mobilności. W takim przypadku uznaje się, że związek posiada już obowiązujący plan mobilności. Dostosowanie zakresu planu mobilności do wymogów art. 89 nastąpić musi podczas aktualizacji obowiązującego dokumentu.	
	Art. 85 ust. 2 pkt 2	Związek Powiatów Polskich	Przepis jest wewnętrznie niespójny. W zapisach „ogólnych” ust. 2 jest mowa o tym, że plan mobilności wspiera rozwój systemu transportu „na obszarze związku”. Logicznym jest zatem, że plan mobilności powinien być przygotowywany „dla obszaru związku rozwojowego”. W punkcie 2 jest jednak zapis, że plan mobilności powinien obejmować „cały miejski obszar funkcjonalny (miasto i strefę dojazdową)”. Może to budzić wątpliwości interpretacyjne co do tego czy jest to ten sam obszar.	
	Art. 88 ust. 3	Związek Powiatów Polskich	Należy rozważyć czy konsultacje społeczne projektu planu mobilność powinny być organizowane w każdym przypadku w każdej gminie – przykładowo metropolia warszawska składa się z 70 gmin i 9 powiatów. W przypadku konsultacji społecznych strategii rozwoju ponadlokalnego konsultacje społeczne odbywały się w każdym powiecie i proces partycypacji stał na wysokim poziomie. Organizowanie 70 spotkań w 70 gminach jest znacznym obciążeniem administracyjnym oraz procesem długotrwałym, natomiast wartość dodana nie wydaje się znacząca, w kontekście poniesionych nakładów.	

	Art. 93	Związek Powiatów Polskich	Sugerujemy uprościć przepisy zamiast wprowadzać układ terytorialny zmodyfikować art. 5 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym w sprawie zawierania porozumień w kierunku umożliwiającym powierzenie przez gminy zadań w drodze porozumienia powiatowi. Art. 75b ust. 3 i tak będzie przepisem martwym z uwagi na brak regulacji dot. tego jak przekształcenie czy wspólne prowadzenie jednostek miałoby się w praktyce odbywać. Sygnalizujemy również brak spójności z ustawą o finansach publicznych. Ponadto zwracamy uwagę, że art. 75b ust. 1 będzie budził wątpliwości interpretacyjne w zakresie sformułowania „tożsamych przedmiotowo”. Po pierwsze takie sformułowanie nie jest jasne, ponadto gmina i powiat powinny mieć po prostu swobodę w przekazywaniu swoich zadań powiatowi do realizacji.	
	Dział 4	Związek Powiatów Polskich	Brakuje przepisów nowelizujących odpowiednio ustawę o pracownikach samorządowych (zob. uwagę do art. 37, 42, 44).	
	Art. 95 ust. 1	Związek Powiatów Polskich	Obecny zapis dodanego Art. 18cb: “W przypadku opracowania planu adaptacji przez związek rozwojowy, gminy, które wchodzi w skład związku rozwojowego, nie opracowują miejskich planów adaptacji.” powinien zostać zmieniony na: “W przypadku opracowania planu adaptacji przez związek rozwojowy, gminy, które wchodzi w skład związku rozwojowego, nie muszą opracowywać miejskich planów adaptacji, ale jeśli je	

			opracowują muszą być one spójne z planem adaptacji opracowanym przez związek rozwojowy”. Warto rozważyć dodanie w tym artykule zapisu, że „plany adaptacji tworzone przez związek rozwojowy powinny uwzględniać specyfikę poszczególnych gmin wchodzących w skład związku rozwojowego i zostać opracowane w ścisłym porozumieniu z władzami tych gmin”.	
	Art. 97 pkt 2 lit d (prawdopodobnie powinien być pkt 4) – w zakresie nowelizacji ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Związek Powiatów Polskich	W skład komitetu koordynacyjnego, z uwagi na charakter realizowanych zadań, powinno wchodzić co najmniej 3 przedstawicieli KWRiST (z poziomu samorządu województwa, powiatu i gmin).	
	Art. 101		Zwracamy uwagę na konieczność uzgodnienia proponowanych zmian z przedstawioną przez Ministerstwo Infrastruktury nowelizacją ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.	
	Art. 101 pkt 3		Skoro w przypadku związku rozwojowego zadania z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego są zadaniami powierzonymi to kwestia powierzenia zadań powinna być uregulowana na podstawie treści porozumienia. Zaproponowany automatyzm może być dalece ryzykowny, skoro w większości przypadków na obszarze związków rozwojowych funkcjonuje już transport publiczny.	

	Art. 101 (nowy pkt 5a)	Związek Powiatów Polskich	W art. 101 po pkt 5 dodaje się pkt w brzmieniu: „...”) w art. 15(1): a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Organizator inny niż związek metropolitalny, związek rozwojowy i minister właściwy do spraw transportu, samodzielnie lub w porozumieniu z innymi organizatorami, może ustanowić, na obszarze swojej właściwości w ramach danego województwa, zintegrowany system taryfowo-biletowy obowiązujący w jego granicach.”, b) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Organizator działający w ramach jednego województwa, w tym związek metropolitalny lub związek rozwojowy, może przystąpić do uczestnictwa w systemie taryfowo-biletowym, jeżeli system ten ustanawia województwo.”;”.	
	Art. 101 pkt 6 (uwaga 1)	Związek Powiatów Polskich	Zaproponowane brzmienie przepisu art. 15a ust. 1 budzi wątpliwości interpretacyjne. Po pierwsze – na końcu prawdopodobnie zabrakło słowa „jego”, gdyż bez tego nie wiadomo o jakie granice chodzi. Po drugie – czy celem ustawodawcy było wprowadzenie obowiązku stworzenia zintegrowanego systemu taryfowo-biletowego. Być może wystarczające byłoby sformułowanie „może ustanowić” i zachęta finansowa do jej utworzenia, jako udział w podatku PIT.	
	Art. 104 pkt 1 (uwaga 1)	Związek Powiatów Polskich	Mylące jest posłużenie się sformułowaniem o liniach kończących bieg w mieście centralnym. Prowadzi to do dyskusji co z kursami zaczynającymi się w mieście centralnym, a wyjeżdżającymi do okolicznych gmin. Zwykle linia użyteczności publicznej zawiera kursy w obie strony.	
	Art. 104 pkt 1 (uwaga 2)	Związek Powiatów Polskich	Proponuje się usunięcie zapisów z projektu. Ograniczenie dofinansowania części linii powoduje dyskryminację pasażerów obszarów wiejskich. Proponowana zmiana spowoduje wzrost kosztów	

			finansowania przewozów przez organizatorów przewozów. Mogą pojawiać się patologie związane z dowozem pasażerów do pierwszego przystanku miejskiego i konieczność przesiadania się podróżujących do autobusów miejskich. Część miast ograniczyła dostępność przystankową jedynie do operatorów miejskich i inni operatorzy (np. powiatowi) nie mają możliwości zatrzymywania się na takich przystankach. Dotychczas, przewozy powiatowe i powiatowo-gminne charakteryzowały się dowozem pasażerów do dworców znajdujących się w centrach miast oraz do tzw. węzłów przesiadkowych. Propozycja ograniczenia finansowania zwiększy grono beneficjentów poprzez możliwość finansowania komunikacji miejskiej na odcinkach gmin sąsiadujących (np. gdy zawarte są porozumienia gminne). Propozycja ograniczy dostępność funduszu dla związków samorządów, gdyż nadal nie została zmieniona kolejność premiowania beneficjentów określona w ustawie.	
	Art. 105	Związek Powiatów Polskich	Odnosnie zmiany ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – sugerowalibyśmy odłożenie prac nad ewentualną nowelizacją tej ustawy w ramach prac nad projektem ustawy o zrównoważonym rozwoju miast. Obecna ustawa (w tym w zakresie katalogu zadań jakie może wykonywać CUS) jest niespójna z przepisami szczególnymi, sama ustawa wymaga dogłębnej nowelizacji. Obecne przepisy wręcz zniechęcają samorządy do tworzenia CUS-ów, a te które dotychczas powstały w większości były utworzone w	

			związku z pozyskaniem finansowania na ten cel ze środków PO WER.	
	Art. 108	Związek Powiatów Polskich	Stanowczo sprzeciwiamy się temu przepisowi, który w zasadzie w nieuzasadniony sposób wprowadza priorytet związków rozwojowych nad innymi organizatorami publicznego transportu zbiorowego – nawet w warunkach, gdy obszar związku rozwojowego całkowicie lub częściowo pokrywa się z obszarem działania innych związków samorządowych realizujących zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego. W sposób szczególny będzie to problemem, gdy związek rozwojowy ma zasięg mniejszy niż istniejący związek zajmujący się organizacją publicznego transportu zbiorowego.	
	Art. 109	Związek Powiatów Polskich	Dlaczego dotacja „na rozruch” to akurat 200 tysięcy złotych? Uzasadnienie tego nie wyjaśnia.	
	Załącznik nr 1	Związek Powiatów Polskich	Ujęcie Świnoujścia na liście „miast centralnych” stanowiącej Załącznik nr 1 do projektu ustawy. • Znaczenie strategiczne i międzynarodowe: Ustawa ma wspierać miasta będące „centrami wzrostu o znaczeniu krajowym i międzynarodowym”. Świnoujście, jako kluczowy węzeł transportowy (zespół portów, terminal LNG), bezsprzecznie spełnia tę przesłankę. Specyfika wyzwań geograficznych: Świnoujście mierzy się z unikalnymi wyzwaniami (wyspiarskie położenie, granica państwa), które	

			wymagają „zintegrowanego zarządzania ponadlokalnego” przewidzianego w ustawie.	
--	--	--	---	--